

SEÑALIZAZIOA - SEÑALIZACIÓN

- Herr Bideak-SL - Sendero Local
- Ibidea Labura-PR- Pequeño Recorrido
- Ibidea Luze-GR- Gran Recorrido

Direzio aldatzea
Cambio de dirección

Jarraitu
Continuar

Ez Jarraitu
No seguir

KODEA - CÓDIGO

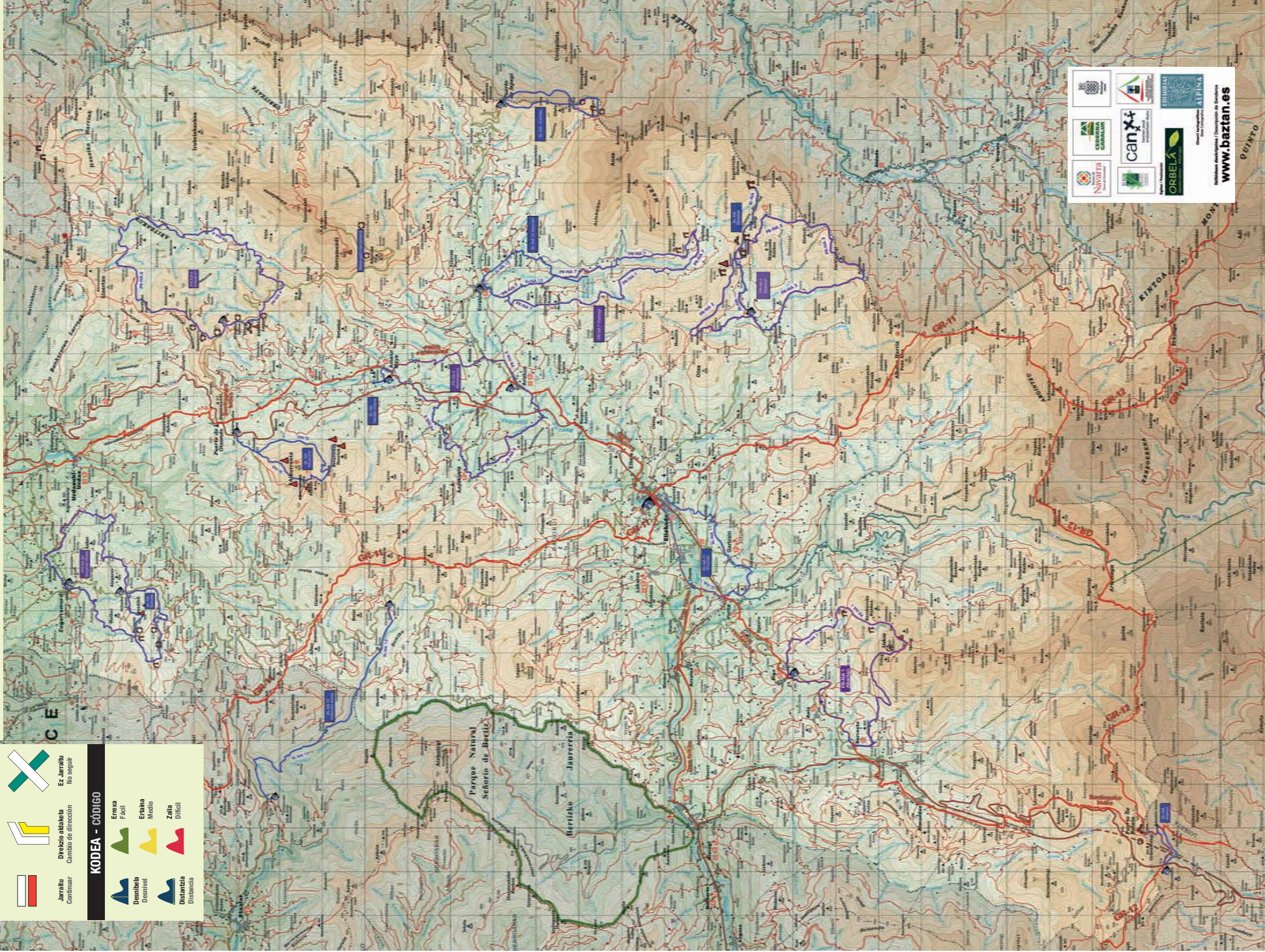
- Ereza
Facil
- Ereina
Medio
- Zaila
Difícil

- Desatzea
Desnivel
- Desantzia
Distancia

BAZANGO IBILBIDEAK ETA MONUMENTU MEGALITIKOAK SENDEROS DE BAZTAN Y MONUMENTOS MEGALÍTICOS

1km
Escala 1:50,000 Escala

www.baztan.es

Monumentu megalitikoak
Los monumentos megalíticos

BAZTAN

Mapa eta ibilbide balizatuak

MONUMENTU MEGALITIKOAK LOS MONUMENTOS MEGALÍTICOS

Baztan ezagutzen diren 600 bat megalitiko ("mega", handi, eta "litos", piedra), eragindak por los primeros grupos humanos de productores, agricultores, ganaderos, mineros... que se asentaron en el valle, desde hace unos 5.000 años hasta la llegada de los romanos. En estos senderos balizados podrás visitar algunos (ver símbolos).

Zaharrena, Trikuhariak edo Mairu Harriak eta Tumuluak edo harriko mukurri biribil haundiak dira. Hilibi kolektibo hauek (6-12 mt. diametro eta 0,5-2 mt. gara) kalkolito eta Brontze Aroetan zehar asuski hedatu ziren Baztanen. Ekiadurren orientatuak, beraie tan hilen gorputzekin batera "atua", hau da, harriko eta metalteko armar, lanabesak... paratzen zituzten, ziuratsi bertz bi zizta baten itxaropenean. Tamaina eta ixura beretsua izanagatik trikuharriekin erdian hilganbara baina erakusten dute, ez ordeat tumuluek.

PR-NA 6 "ARITZAKUN"

Urlegi-Antestegi-Aritzakun Bagoi-Urlegi

Aritzakun errekan baina, bertako frontoia, eskola zaharra eta erromatarren garaiko metalezko ("Minsteiko Zokoa") bisitatu.

Urlegi-Liburuak Ateak (Oronotoki Gorrasmendroko Errota, 3 p.k.-an).

Antestegi eta Urlegi lepoan artaban (2,1 km). Garrantzi handi errepidetan (p.k. 9), estacion megalitica de Maistrugin.

ARITZAKUN

1. Urlegi
2. Antestegi
3. Aritzakun
4. Minsteiko zokoa
5. Bagoi

SL-NA "ALKURRUNTZ"

Lizamaeka-Zureta(Estrella) Alkuruntzeko lepoa-Lizamaeka

Alkuruntz mendiko ingurubidea, hainbat megalito bisitatu. Alkuruntzko kaxkaxo sinigrafia estazioa badago.

Lizamaekako (Otsondo) lepoa Asaden Gunea, N-1218 errepidetik, Alkuruntzko megalitikoak baina, inoiz ere bidexka ez da batera argia.

Senderoa erdian Alkuruntz, con varios megalitos. En la cima de Alkuruntz existe una estación sinográfica.

Area Recreativa de Lizamaeka (Otsondo), en la carretera N-1218.

La ladera de Artubietas es muy expuesta y el sendero es muy borroso con niebla.

SL-NA "ELORRIETA"

Izpegi-Olate-Nekalitz-Elorrieta Nekalitz-Izpegi

Elorrieta lepoa megalitiko ibilbidea. Olateko Eko magal hamiltzuztu.

Izpegi Gunea, Erratzu-Bagoi errepidean, Otsatu zerbitzu zentrala.

Elorrietan bide balizatuak gurutzatzen. Bidexka irristakorra Olateko Eko hamidiegia.

SL-NA 12 "XORROXIN"

Erratzu-Gorostapalo-Xorroxin Inubi-Erratzu

Xorroxin urjauziak, ohiaren erdian, Baztango paisia leunarekin kontrastatzen egiten da.

Erratzuko plaza. Ez da komeni Gorostapalo auzoan kotxea aparatuzea.

Urjauzia iristeko Iharbegi erreka zeharkatu behar da, haren gainetik saltokoa.

PR-NA 7 "IHARBEGI"

Erratzu-Zubipunta-Iharbegi Xorroxin-Gorostapalo-Erratzu

Iharbegi bailara eta nekazal auzoak ibilbidea, Auzu mendian magalen.

Erratzuko plaza. Ez da komeni Gorostapalo kotxea aparatuzea.

Iharbegi Gorostapalo kaltetako oso irristakorra izaten da. Iharbegi, 1,3 km-ko tarre-an zehar, Sorginetxo eta Aznabazterri trikuhariak.

IHARBEGI

1. Erratzu
2. Zubipunta
3. Oñakia/Rio
4. Baretzi
5. Gorostapalo

PR-NA 4 "BAZTANGOIZA"

Aritzakun-Azpikueta-Urrasun-Amairu San Migel(Bozate)-Aritzakun

Baztangoizako "koartelak" (Baztan eskualde tradizionala), Santiago Bidearekin bat egiten.

Aritzakun, herriko plaza. Errepideetako kanposantura.

Curiarekin, Amairu-Xisua tartea urez betetzen da.

SL-NA "GAZTELU ZOKOA"

Amairu-Gaztelu Zokoa (presa)

Amairuko errota presarekin, "Gaztelu Zokoa" baina, Gaztelua Nafarroako Erresuma-ren azken gotorlekua izan zen.

Amairuko sarreran, eliza eta errota ondoren.

SL-NA 11 "ELIZONDOA"

Elizondo-Lekaroz (I.P.C.P.) Iurria-Gartzain-Elizondo

Elizondoa "koartelak" (Baztango eskualde tradizionala) herri eta Saskaizoko Iurria baina.

Elizondo, Foru Plazatik Braulio Iurria kalea, Kontrako zentzura, Saskaizoko Iurriak.

Lekaroz I.P.I.K. Iurria zentzura gabeko errepidea. Baliza gutxi Elizondoko herrigunean.

PR-NA 3 "BEARTZUN"

Beartzun-Belintzo lepoa-Berdertz Basabar-Inubi-Beartzun

Beartzun mendietatik ibilaldi ardua, Zarkindiegiko bokerra zeharkatuz.

Beartzun (Elizondoko 6km errepidea eta 1 km pista) koartel zaharra. Ez dago estalitzatzen zerbitzua.

Belatu eta Basabar lepoan bidexka balizatuak elkartzen dira.

BEARTZUN

1. Koartela
2. Beartzun
3. Belatu
4. Zarkindiegia
5. Berdertz
6. Irintzi

SL-NA "BASABAR"

Beartzun-Basabar-Arlegi Munaiz-Basabur

Basabar lepo megalitiko inguru, trikuhariak usatzen bisitatu. Jauzietan ibilbidea.

Beartzun (Elizondoko 6 km errepidea eta 1 km pista) koartel zaharra. Ez dago estalitzatzen zerbitzua.

Arlegiko inguru biderik gabeko irailatik. Munaiz trikuhariak magal harritu baten bidez.

BASABAR

1. Beartzun (koartela)
2. Basabar
3. Burga
4. Arlegi
5. Munaiz

PR-NA "IBAINETA"

Urleb-Ibaineta Lapitzeko B'-Urleb

Ibaineta Zelaia eta inguruko megalitikoak ibilbidea, bertako pizar inguruetan.

Urlebako lepoa, Zugarramundiko Ebalar errepideko 3 p.k. Ez dago estalitzatzen zerbitzua.

Babes gutxi ibilbidea, baso-rik gabe. Ez da komeni Ibaineta-Zelaia padarantz sarzea.

PR-NA 90 "SORGINEN BIDEA"

Zugarramundi-Baineta-Urleb-Lola Argibetza-Arteaga-Zugarramundi

Baztan eta Xaretko mugako mendietan baina, lepoa lepo eta kostaldeko kusepegi errepide.

Zugarramundi, herriko plazatik kanposantutik igo.

Babes gutxi ibilbidea, baso-rik gabe. Ez da komeni Ibaineta-Zelaia padarantz sarzea.

Ibainetak Lapitzeko bidea, SL-NA "Ibaineta" ibilbide megalitikoan baina.

SL-NA 13 "INFERNUKO ERROTA"

Igoien B'-Ebeizterria-Infernuko Errota Ebeizterria-Igoien B'

Baztan eta Ebalariko mugako erreka zirkulu erakikito errota bidea, jor-errotik.

Igoien Borda, Grabideko errepideko 16 p.k. Jatebetea 1 km (Ebeizterriko B').

Errotatik SL-NA 13 ibilbideko Ebalariko Orizki auzora iristen da (gutziara: 7,700 km).

SL-NA "ARATXURI"

Belate (gatakaportu)-Sta Maria Berrota-Ebalar lepoa-Belate

Belateko Sta Maria ermitaria, erromatar pasaguneak, Ermitako lepoak, kaltetuta kussarria eta megalitikoak.

NA-1210 errepidea. 3 p.k., Belateko Gunea eta Ultzamako Berritza arloan (ostalari zerbitzua).

Hainbat ibilbide balizatuak gurutzatzen. Itzulian tartea logitua.

ARATXURI

1. Belate
2. Sta Maria
3. Ermitako lepoa

PR-NA 1 "ABARTAN"

Ziga-Ertzelego lepoa (Abartan) Berrota-Ziga

Abartan mendiko magal eta Basabar "koartelak" (Baztango eskualde tradizionala) herrietan baina.

Ziga, herriko behekako aldean. Ez da batera arketupetik inguru.

Berrotetik Zigarako bi tartetan errepideetiki ibili behar da.

Ertzelego lepoaren inguruan eta Aizkoako intorengune megalitiko interesgarria.

ABARTAN

1. Ziga
2. Ertzelego (Urlegi)
3. Aizkoa
4. Berrota
5. Aniz

BERTZE IBLIBIDEAK / OTROS RECORRIDOS

SANTIAGOKO BIDEA / CAMINO DE SANTIAGO

Baionatik Iruñerako bide zaharra, Baztan zeharkatuz; Aren GR65-aren elkartzen da. Egoitza proiektuan dago, bereziki gezi horiez seinaltatzen.

GR11 "PIRINEOKO IBLILDIA"

Urkiaga eta Eskisako lepoan artean, Elizondotik bailara zeharkatuz. Berritze proiektuan dago (2008 urterako), egun seinaltatuta usatzen du.

GR12 "EUSKAL HERRIKO BIDEA"

Urkiaga eta Belateko lepoan artean, Baztango hego mugatik eta gainer gain. Berriki eguneratua (2007 urtean).

"BIDASOAKO BIDE BERDEA" / "CAMINO VERDE DEL BIDASO"

Bidasoko trenbide zaharra ("tren txiki"), Baztan zeharren bazterretik. Proiektuan, gaur egun Oronozen tartea bat zabalik dago.

AHOLKU PRAKTIKOAK

- Mendian baldintza klimatologiko egokietan ibili; ez abiatu eguraldi bax, laino ibi, elurpean edo bero handiekin.
- Lagunikin ibili; atseginagoa eta segurrago da.
- Errepetatu zure ingurunea eta lasa ederraren disfrutatu.
- Herri gunea eta abere eremuetan zakurra lotua eraman behar da.
- Oinetako eta mendiko materiala egokiak, ura eta jateko zerbait eraman.
- S105 112 telefonoa: Nafarroa gehienezan hedatua bada ere, Pirineoko hainbat bazter eta mendiko zokotan hutsune handiak daude.

CONSEJOS PRÁCTICOS

- Practica senderismo en condiciones climatológicas adecuadas: no andes con mal tiempo, niebla cerrada, nieve o excesivo calor.
- Camina en compañía; es más ameno y seguro.
- Respeta tu entorno y disfrútalo tranquilamente. Si llevas perro, déjalo en libertad.
- En zonas urbanas y pastos de montaña, el perro debe ir atado.
- Lleva calzado y equipo apropiados, agua suficiente y algo para comer.
- Teléfono Urgencia 112: cubre casi toda Navarra, pero hay grandes vacíos en el Pirineo y zonas abarrancadas.

BAZTANGO UDALA 2007 / AYUNTAMIENTO DE BAZTAN 2007
Megalitoen Aholkularitza Tekniko / Asesoría Técnica en Megalitismo: JOSU CABODEVILLA